

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Ing. J. K.**, zast. Mgr. Liborem Rojarem, advokátem, se sídlem Veselská 710, Uherský Ostroh, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 4, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2017, č. j. 887/2017-OVZ-32.7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 2. 2018, č. j. 30 A 212/2017 - 83,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje**.
- II. Kasační stížnost **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Liboru Rojarovi, advokátovi, se sídlem Veselská 710, Uherský Ostroh, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobkyně nese stát.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo ve zkráceném přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 (podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2018 se jedná o § 149 odst. 6, od 1. 1. 2021 je stejné ustanovení označeno jako § 149 odst. 8) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zrušeno předchozí závazné stanovisko Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje ze dne 3.

10. 2016, č. j. KHSJM 55703/2016/HO/HOK, sp. zn. S-KHSJM 45798/2016, jímž byl vysloven nesouhlas se stanovením dobývacího prostoru Uherský Ostroh ve výhradním ložisku šterkopísku Moravský Písek (B 3012200).

[2] Krajský soud v Brně nadepsaným usnesením žalobu odmítl. Poukázal na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, podle kterého závazná stanoviska vydaná podle § 149 správního řádu nejsou rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu, ani § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti. Soudní přezkum jejich obsahu je v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí podle § 75 odst. 2 s. ř. s. Z judikatury NSS (viz např. rozsudek ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 As 97/2014 - 127, nebo ze dne 16. 5. 2017, č. j. 6 As 277/2016 - 40) potvrzené nálezem Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2016, sp. zn. I. ÚS 2866/15, vyplývá, že rozhodnutí, kterým bylo zrušeno závazné stanovisko, je třeba považovat též za závazné stanovisko a nikoliv rozhodnutí. Tento úkon správním řádem formálně nazvaný rozhodnutí je proto stejně jako jemu předcházející závazné stanovisko přezkoumatelný v soudním řízení správním postupem podle § 75 odst. 2 s. ř. s., tedy jako závazný podklad konečného přezkoumávaného rozhodnutí (v posuzované věci se jedná o konečné rozhodnutí v řízení o stanovení dobývacího prostoru). Krajský soud uzavřel, že žalobou napadený akt tedy není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., a není tak ve správním soudnictví samostatně přezkoumatelný. Z tohoto důvodu žalobu odmítl, neboť ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a postup soudu

[3] Proti tomuto usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítla, že příslušnost dotčené Krajské hygienické stanice Hodonín byla zrušena účelově a že krajský soud přehlédl, že hlavní hygienička měla řízení zastavit. Upozornila, že stanovení dobývacího prostoru prosazuje nezákonně chamtivý investor. Podle stěžovatelky by proti nátlaku investorů nejvíce pomohlo, kdyby každé závazné stanovisko podléhalo přezkoumání soudem. Stěžovatelka upozornila, že dobývací prostor je stanoven v nejrizikovějším místě, přímo nad vodním zdrojem. V doplnění kasační stížnosti prostřednictvím ustanoveného zástupce dále uvedla, že možnost soudního přezkumu napadného rozhodnutí podporuje rozsudek NSS ze dne 23. 5. 2014, č. j. 4 As 42/2014 - 69, přičemž jeho odůvodnění více odpovídá ústavnímu rozměru správního soudnictví jako celku. Stěžovatelka dále upozornila, že podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nesmí být z pravomoci soudu vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod. Zrušení závazného stanoviska se přitom ve svém důsledku týká práva na příznivé životní prostředí podle čl. 35 Listiny, neboť se obsahově vztahuje k právní ochraně významného zdroje podzemní vody. I proto by měl v testu proporcionality převládnout názor, že žalobou napadené rozhodnutí není vyloučeno ze soudního přezkumu.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozsudek NSS č. j. 4 As 42/2014 - 69, na který stěžovatelka poukazuje, byl překonán rozsudkem téhož soudu ze dne 8. 7.

pokračování

2015, č. j. 10 As 97/2014 – 127, a nálezem Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 2866/15 a ztotožnil se závěrem krajského soudu ohledně nepřípustnosti žaloby proti rozhodnutí vydanému v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu.

[5] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 As 55/2018 – 67, řízení o kasační stížnosti podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. přerušil, neboť shledal, že na posuzovanou věc může mít vliv výsledek řízení před rozšířeným senátem ve věci sp. zn. 4 As 3/2018 týkající se stejně jako projednávaná věc otázky, zda rozhodnutí, kterým bylo v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu zrušeno závazné stanovisko, podléhá soudnímu přezkumu ve správním soudnictví. Rozšířený senát usnesením ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018 – 50, věc vrátil čtvrtému senátu. Odkázal na své usnesení ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 – 56, č. 1723/2008 Sb. NSS, a uvedl, že Nejvyšší správní soud je v této věci vázán svým předchozím zrušujícím rozsudkem, přičemž tato závaznost nebyla narušena ani nálezem Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2016, sp. zn. I. ÚS 2866/15. Proto zde není prostor pro postoupení věci rozšířenému senátu a sjednocování judikatury.

[6] Následně byly rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 20. 11. 2019, č. j. 2 As 8/2018 – 63 předloženy k posouzení tyto právní otázky:

1. Je rozhodnutí, kterým bylo v přezkumném řízení podle § 149 odst. 6 spr. řádu zrušeno závazné stanovisko, rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s.?
2. Pokud ne, lze proti rozhodnutí, kterým bylo v přezkumném řízení podle § 149 odst. 6 spr. řádu zrušeno závazné stanovisko, dosáhnout soudní ochrany žalobou na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu podle § 82 s. ř. s.?

[7] Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. dále vyčkával na rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 2 As 8/2018, neboť její výsledek mohl mít vliv na posouzení posuzované věci. Vzhledem k tomu, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v uvedené věci již rozhodl rozsudkem ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018 – 76, rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 48 odst. 6 s. ř. s. tak, že se pokračuje v řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[9] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že podstatou věci je posouzení, zda v záhlaví uvedené rozhodnutí žalovaného je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a podléhá tak samostatně soudnímu přezkumu.

[10] Podle § 149 odst. 5 věty první správního řádu *[n]ezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán*

správního orgánu, který vydal závazné stanovisko.

[11] Rozšířený senát zdejšího soudu v bodě 65 rozsudku ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018 – 76, shrnul svůj právní názor a vyslovil, že „úkon, jímž nadřízený orgán v přezkumném řízení podle § 149 odst. 6 spr. ř. zrušil závazné stanovisko dotčeného orgánu, není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a je proto ze soudního přezkumu vyloučen podle § 70 písm. a) s. ř. s. Žalobu proti takovému úkonu musí soud odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. d) s. ř. s.“

[12] Rozšířený senát se tedy jednoznačně vyjádřil k otázce soudního přezkumu úkonu, jímž nadřízený orgán ruší závazné stanovisko tak, že se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. a žalobu proti takovému úkonu musí soud odmítnout. Vzhledem k tomu, že tento úkon byl předmětem přezkumu také v posuzované věci, je již z výše uvedeného zřejmé, že krajský soud postupoval správně, když žalobu odmítl. Čtvrtý senát zdejšího soudu je rozhodnutím rozšířeného senátu vázán, proto na podrobné odůvodnění předmětného rozsudku rozšířeného senátu pro stručnost odkazuje. Nejvyšší správní soud se proto již dále nezabýval argumentací uvedenou v kasační stížnosti, neboť nemůže na posouzení věci nic změnit. V nyní posuzované věci tak Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než rozhodnout v souladu s výše citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[13] Z výše uvedeného je zřejmé, že kasační stížnost není důvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[14] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[15] Odměna zástupci stěžovatelky Mgr. Liboru Rojarovi, advokátovi, který byl stěžovatelce k její žádosti ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 4 As 55/2018 – 44, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 20. 4. 2018) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci stěžovatelky odměna ve výši 2 x 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800 Kč. Z veřejně přístupné databáze (http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz) Nejvyšší správní soud ověřil, že zástupce žalobkyně je plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani, tj. o 21 %, tedy o 1.428 Kč. Zástupci stěžovatelky tak bude vyplacena částka ve výši 8.228 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu